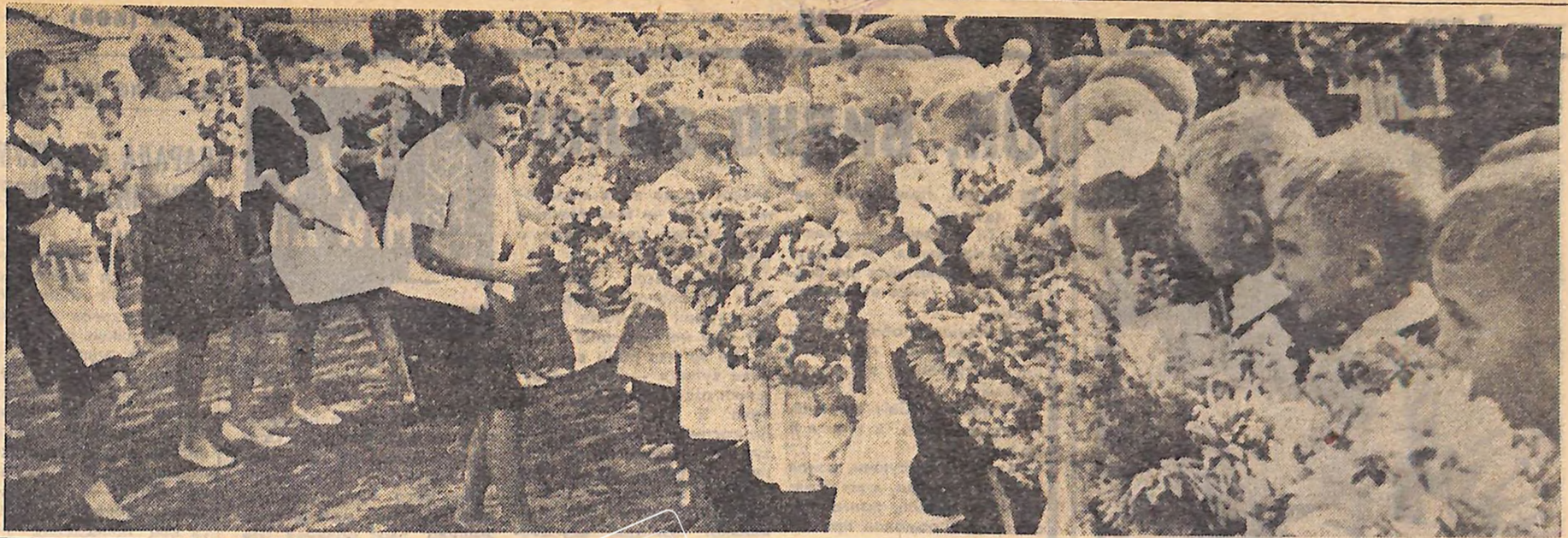

9800

Пролетарі всіх країн, єдніться!

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання VIII. № 105 (805). НЕДІЛЯ, 3 ВЕРЕСНЯ 1967 р. Ціна 2 коп.

Позавчора вона вперше переступила поріг школи, де пройдуть їх кращі десять років. Поки що їх привели сюди мами. Прийняли їх у 34-й школі-м. Кіровограда дуже гостинно. Десятикласники вручили кожному квіти і пам'ятні подарунки (знімок вгорі). А о восьмій тридцять задзвенів перший дзвоник нового навчального року.
На фото: справа десятикласниця Емма Галідра сповіщає про початок уроку. Фото В. Ковпака.

НАВЧАЛЬНИЙ ПОЧАВСЬ УРОЧИСТО

У ЦЕНТРАЛЬНОМУ КОМІТЕТІ КП УКРАЇНИ

ПРО СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПРАЦІВНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ВОЛОЧИСЬКОГО РАЙОНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЦК КП України схвалив ініціативу працівників сільського господарства Волочиського району Хмельницької області, які взяли соціалістичні зобов'язання — добитися в 1968 році нових успіхів у розвитку всіх галузей сільськогосподарського виробництва, успішно виконати і перевиконати плани продажу державі сільськогосподарської продукції, домогтися

поліпшення всіх економічних показників господарської діяльності колгоспів і радгоспів. Обкоми і райкоми партії, партійні організації колгоспів, радгоспів, об'єднань «Сільгосптехніки», профспілкові і комсомольські організації зобов'язано за прикладом працівників сільського господарства Волочиського району Хмельницької області розгор-

нути широке соціалістичне змагання серед колгоспників, робітників радгоспів і об'єднань «Сільгосптехніки», спеціалістів і всіх працівників сільського господарства за успішне завершення нинішнього сільськогосподарського року і виконання взятих зобов'язань на честь 50-річчя Великого Жовтня та досягнення нових виробничих показників в 1968 році. Редакціям республіканських, обласних і районних газет, Комітету по радіомовленню і телебаченню при Раді Міністрів УРСР доручено широко висвітлювати хід соціалістичного змагання трудівників сільського господарства за почином хліборобів Волочиського району Хмельницької області.

ДЕБЮТ СТЕПІВЧАНІНА

Вимпел «Молодого комунара» — в Івана ЧАБАНА

ТІЛЬКИ розігнувся Іван, а поруч забурчав мотоцикл: приїхав ватажок артільних механізаторів Іван Пonomаренко. Орач вже думав, що знову бригадир грошову премію привіз. Бо ж вчора обіцяв. А він: — Премія буде в конторі. А нині готуюся передавати трактор хлопцям. Ідьте за зерновим комбайном... Орач з комсомольсько-молодіжної бригади артілі «Дружба» Новоукраїнського району Іван Чабан став комбайнером. Аж ось травень. Зібралася в будинку механізатора вся бригада. Кожен комбайнер вибирав собі товариша, з яким хотів помірятися майстерністю в степу. Іван Семенович Ткаченко, старий механізатор, орденоносець, заявив: — Я поборююся з Чабаном. Всі здивувалися. А невдовзі в бригаду долинула звістка: обласна молодіжна газета оголосила змагання серед молодих комбайнерів Кіровоградщини. — Переможець отримає вимпел «Молодого комунара» та пам'ятний подарунок, — повідомляв групкомсорт бригади Анатолій Дубина... Живували. Помічником у Івана був менший брат Микола, випускник восьмирічки. Що не день, то й зростала напруга у молодих хліборобів. — Старий Ткаченко вісімнадцять гектарів виміряв уже сьогодні, — гарячкував Чабан молодший. — Натиснемо? 28 липня газета «Молодий комунар» повідомила, що Іван Чабан справився з косовицею на 226 гектарах і намолотив 5593 центнери зерна. Микола знову бідкався: — Ось глянь. Володимир Безай із Знамянського району має кращі

цифри: 253 і 5650. Відстаємо, виходить? І знову наступ. Нові повідомлення в газеті: Іван Чабан виходив на правий фланг. І ось — радість: в колгоспі «Дружба» найкращі серед комбайнерів — Іван Ткаченко та Іван Чабан. Молодий степовик відстав від орденоносця лише... на 15 гектарів. А в останні дні серпня редакція газети підводила підсумки змагання молодих женців. Майже тридцять з великого загону завзятих впорались з косовицею більш, як на 300 гектарах. В їх гурті — Станіслав Новицький з артілі імені XX з'їзду КПРС Петрівського району, Петро Солод з колгоспу «Росія» Олександрійського району, Микола Таран з артілі імені Шевченка Долинського району, Лука Сульжин з колгоспу імені Кірова Новгородківського району... А найзавзятіший — Іван Чабан. Він скопив хліб на 338 гектарах і намолотив 8278 центнерів зерна. І все це за 17 напружених літніх днів. Його і вирішено нагородити ювілейним червоним вимпелом газети... І ось в комсомольсько-молодіжній бригаді — свято. Редактор «Молодого комунара» В. О. Погрібний простягає Івану Чабану червоний вимпел, на якому шовком вишито слова: «Кращому молодому женцю

Кіровоградщини». А з протилежного боку: «Редакція газети «Молодий комунар». Під цими словами в слетініні колосся цифра «50». Чабан — кращий жнець ювілейного року. Комбайнерів вручають також кришталеву вазу. На ній напис: «Кращому молодому женцю Кіровоградщини І. В. Чабану». Далі: «Низький уклін тобі, людино, за любов до землі». Під всім цим: «Ювілейний 1967 рік». Від імені бюро обкому ЛКСМУ переможеця вітає з успіхом інструктор обкому комсомолу Валентин Панасюк. Він вручає женцю Грамоту. Івана вітають друзі, керівники колгоспу. А він дякує за таку шану і обіцяє порадувати ще прекраснішими дарунками своїх працюючих рук.
М. ВІНЦЕВИЙ.
На фото: кращий молодий комбайнер Кіровоградщини Іван Чабан.

СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ ВРУЧЕНО ОРДЕН ЛЕНІНА

1 вересня Сумській області вручено орден Леніна, яким її нагороджено за активну участь у партизанському русі, мужність і стійкість, виявлені трудящими області в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками в період Великої Вітчизняної війни, і за успіхи, досягнуті в розвитку народного господарства. На урочистих зборах, що відбулися в Сумах, кандидат у члени Політбюро ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів УРСР В. В. Шербицький зачитав Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження Сумської області орденом Леніна і під бурхливі оплески присутніх прикріпив орден до прапора області. Від імені ЦК КП України, Верховної Ради і Ради Міністрів УРСР В. В. Шербицький сердечно поздоровив трудящих області з високою урядовою нагородою і побажав їм нових успіхів у праці. Учасники зборів надіслали вітальні листи ЦК КПРС, Президії Верховної Ради і Раді Міністрів СРСР, ЦК КП України, Президії Верховної Ради і Раді Міністрів УРСР.
(РАТАУ).

На вулиці Жовтневій міста Олександрії споруджуються п'ятиповерхові житлові будинки. Там трудиться мотористка будівельних машин комсомолка Любов Абдула з третього будівельного управління тресту «Кіровоград-вуглебуд».

На знімку: Любов АБДУЛА. Фото В. КОВПАКА.

Ой, видно село!

ВАСИЛЯ проводжали аж за село.

— Ти ж дивись, — сказали на прощання, — відслужиш — повертайся до рідного дому, тебе всі ми чекаємо.

Він повільно обвів поглядом невеличку групу хат, що притулились в степу, і відповів:

— Побачу. Світ великий. А тут, здається, я нічого й не залишив...

Машина, буксуючи, взяла курс на Петрове, а ми стояли якесь онімлілі, приголомшені, не спроможні промовити й слова.

— Справді, мало ми ще дбаємо про красу села, — з боєм сказала котрась з дівчат. — Може, тому й залишають хлопці та дівчата рідну оселю.

Було це три роки тому. Комсомольська організація не поривала зв'язків з воїнами Василем Литвиновичем та Юрієм Коніковим. В кожному листі розповідали про свої новини, цікавились службою.

«... Учора у нас був недільник, — писали ми Василеві. — Молодь вирішила розширити парк, що навколо клубу та колгоспної контори. Привезли понад півсотні дерев — та все яблуні, груші, абрикоси. Зранку прийшли з лопатами Віра Лісова, Валентина Шелест, Зоя Бакун, Іван Моцний і вже надвечір затремтіли на вітрі молоді деревця. На братській могилі посадили квіти (ти знаєш, чому після війни Костянтинівка стала Червонокосятинівкою — тут пролили кров 670 воїнів). А через тиждень виявилось, що стара огорожа

зовсім не до лиця молодому паркові — Іван Моцний тепер возить цеглу, будемо робити нову».

«... Пам'ятаєш, Василю, біля колгоспної контори колись грали в футбол. Тепер тут уже не поставиш ворота, бо за два роки виросла нова вулиця — цегляні будинки під шифером. А назвали її умовно вулицею Колгоспних спеціалістів — тут тепер мешкають випускники інститутів Євген Нікітенко та Анатолій Пилипенко. Все це справа рук будівельної бригади, яку очолює В. Маріта. Всього п'ять чоловік, а творять в селі дивосвіт!...»

«Хлопці розповідають, як, бувало, влітку, йдучи з роботи, пили воду з криниці, що стоїть в центрі села, воду, з не дуже приємним присмаком. Поки приїдеш — у відрі буде булькотіти артезіанська. Справа в тому, що в селі завершується прокладання водопроводу, на вулицях ім. Перемоги, ім. Жданова, Київській встановлять 16 колонок. А приїдеш з поля трактором — буде де помитися, — лазня уже готова, незабаром підведуть водопровід».

«Оце недавно розмовляла з головою колгоспу. Кажав, щоб хлопці та дівчата готувались до великої роботи — будемо прокладати в селі асфальт. Уявляєш — в центрі утвориться площа, неначе в місті».

Зовсім недавно одержали від Василя листа. Пише, що служба проходить успішно, але дивується: невже ми встигли стільки зробити всього за три роки? Та

підкреслює, щоб чекали, бо і він хоче залишити свій слід.

Пам'ятаю, якось повертались ми з райцентру в село пішки і трохи не проминули в пітьмі — таке непомітне було колісь. За три роки руками молоді воно змінило своє обличчя. Ще за декілька кілометрів, як тільки підіймешся на пагорб, хочеться вигукнути словами пісні «Ой, видно село!...»

Ліда ШУКА, секретар комсомольської організації колгоспу «Росія», с. Червонокосятинівка, Петрівського району.

ФІЛЬМ ПРО БОНДАРЕВИХ

В Малій Висці знаходиться могила льотчика Бондарева, який загинув під час визволення нашого краю. Юні слідопити середньої школи № 3 розшукали батьків війна і ведуть тепер з ними переписку.

А недавно в третю школу надійшов лист. В ньому повідомлялось, що до юних слідопитів незабаром приїде група працівників Центральної Ордену Трудового Червоного Прапора студії документальних фільмів. Зараз знімається фільм про сім'ю Бондаревих з Ураїнашу. Допомога юних слідопитів і тут потрібна.

В. ЛУНЬОВ.

НАВКОЛО ПЛАНЕТИ

ПАРАДА В ХАРТУМІ ЗАКІНЧИЛА РОБОТУ

ХАРТУМ. (ТАРС). Парада глав арабських держав, яка відбувалася в суданській столиці протягом чотирьох днів, закінчила свою роботу.

Голова верховної державної ради Судану Ісмаїл Аль-Азхарі, відкриваючи заключне засідання, зачитав «Декларацію наради у верхах», в якій вказувалося, що учасники наради — глави арабських держав домовилися про проведення погоджених заходів з метою ліквідації наслідків ізраїльської агресії.

Учасники наради прийняли рекомендацію про ліквідацію іноземних військових баз на арабській території. Вони відмовилися від будь-яких переговорів з Ізраїлем, а також від його визнання.

...БО САМІ ГОСПОДАРИ

Ось і кінчилось літо. В хорошу погоду вже сівбу озимих пора кінчати, а хлібороби нашого колгоспу ще й не вижджали в поле. Район південний, дощу не було. Та й зараз в небі ні хмаринки. Тільки вітри-суховії розгуюють по степу. Станеш — прислухаєшся, і здається, що то не вітер гуде, а земля стогне.

Так було й минулої осені. Зате тільки краплив дощик, одразу ж всі сили кинули на сівбу. За кілька днів впорались. І врожай видався непоганим. По 24 центнери пшениці з гектара взяли.

Цифра не така вже й висока. Ми навчилися і по 30—35 центнерів зерна з гектара одержувати. Та в несприятливий рік і це добре. Люди пам'ятають часи, коли, бувало, тільки підійде по календарю строк сівби — і зразу ж в колгосп приїжджає представник району:

- Сійте!
- Земля суха.
- Не думайте, що ви найграмотніші...

Доводилось робити. Безумовно, сходов майже ніяких. І весною на ці ділянки знов виводили агрегати. Тільки уже з зерном ярої пшениці.

Інша картина тепер. Вказівок дрібних не чекаємо. Робимо так, як самі вважаємо краще. Зараз, наприклад, теж не поспішаємо. Вичікують хлібороби. Земля добре прогріта, тому якщо дощ випаде в середині вересня, то сіяти озимі не пізно.

Кілька слів про пари. Їх вигідність підтвердила багаторічна практика. Та на мою думку таким ділянкам ще мало відводиться місця. Візьмемо наше господарство. Маємо 5170 гектарів орної землі. З них лише сім процентів залишається для пар. Тож виходить, що вдруге ця земля попаде під пар лише через 11—12 років. Великий строк.

Я вважаю, що кількість парів на землях нашого району треба збільшити наполовину. Від цього колгоспи тільки вииграють. Наведу такий приклад. Нинішнього літа, не дивлячись на засуху, ми зібрали з кожного гектара на парах по 36 центнерів пшениці. З площі, де попередниками були колоскові — по 16. А якби минулого року ці ділянки теж залишили під пар, то врожай мали б вищий, і земля б вигулялась, відпочила. До того ж, вдруге вона попала б під пар не через дванадцять, а через шість років. Тому в майбутньому давала б ще вищі врожаї.

Окремо хочу сказати про агронавчання. Серед механізаторів і спеціалістів нашого колгоспу — більшість молодь. В окремих ще мало практичних навиків, та й теоретична підготовка недостатня. Тому заняття, які проходять зимою в гуртках, старшою провадити на високому рівні. І це дає хороші наслідки.

Пам'ятаю, якось опівдні завітала я в другу тракторну бригаду. Механізатори перевіряли техніку, готувались орати на зяб. Біля однієї машини пораясь Борис Тригуб. Вгледівши мене, поклав інструмент. Бачу, хоче щось сказати. Наблизилась до нього:

- Заласних частин не вистачає?
- Трактор справний. Організацією праці незадоволений.

І молодий механізатор почав розповідати про наболіле. Вранці він ходив у поле. Оглянув ділянку, куди через день-два вийде з плугом. А там ще не розкидано жодного грама добрив. Це й схвильовало Тригуба. Попросив потурбувати кого слід.

— Завтра ж пошлють туди людей, — запевнила Бориса.

Л. ЦИМБАЛ, заслужений агроном республіки.

Колгосп імені XX з'їзду КПРС Бобринецького району.

ЗУСТРІЧ З ПЕРШИМ КОМСОМОЛЬЦЕМ

На заводі «Червона зірка» відбулася цікава зустріч робітників з колишнім кремльським курсантом — першим комсомольцем Кіровограда — І. К. Матусевичем. З особливою увагою присутні слухали розповідь про те, як петердан революції вперше зустріся і розмовляв з Леніним.

М. НІКІТЕНКО.

«НАБЕРІТЬ НОМЕР!»

— Алло, алло... Дайте, будь ласка, колгосп...
— Зайнято. Підждіть хвилинку.
Людина з досадою кладе телефонну трубку. Починає працювати і на якусь мить забуває, що треба дзвонити. Спохватившись, тягнеться до апарату. А звідти — знову: — Зайнято...

Ось так раніше доводилось підтримувати зв'язок між селами і колгоспами

Малюніцького району. А зараз тут закінчено монтаж АТС на 500 номерів. За її допомогою можна буде говорити в будь-який час не тільки з господарствами, а й з усіма бригадами артілей.

На знімку: старший технік АТС О. О. Гудков перевіряє роботу апаратури.

Фото В. Топчія.

«Хіпні» і дядя Сен

ШАЛЕНИЙ СВІТ

«Дивний одяг, незвичайна розмова, ексцентричні манери... В одному місті за другим вони ставлять в безвідчужі становище старших. Це — хіпні. Що ними рухає? Чого вони хочуть? Розмови з ними в їх власних логовищах проливають додаткове світло на це нове «диво», яке може вилитися в ніщо інше, як в «диво». Цим тривожним стуком американський журнал «Юнайтед Стейтс» ньюс енд Уорлд ріпорт» починає репортаж своїх кореспондентів з місця, які вони називають «логовищами хіпні».

Отже, район Джорджтаун американської столиці. Неповідаючи призначення хіпні-клубу тонуть в напівтемряві. Чути пронизливі звуки електригітари. В такт їм зивається, повертаються по колу, підвожним пар. Гіллясті юнаки з довгим волоссям, дітята в чудернацьких платтях. Бородатий юнак із срібним кільцем у вусі схилив голову над прилавком бару. На ньому заяложений піджак, брудні ноги в сандалях.

Як пише «Ю. С. ньюс», «по всій країні тисячі молодих американців, подібних до підлітка в барі на Джорджтаунстрітс, приєднуються до хіпні в їх «шпукках щастя». У хіпні свої клуби і газети, на їх з'їзди і зльоти, які вони за аналогією із знаменитими «тіч-інами» іменують «бі-ін», збираються десятками тисяч чоловік.

На перший погляд може здатися, що хіпні — не більше, ніж модифікація знаменитих битників, цього американського варіанту «загубленого покоління» 50-х років. Тоді рух битників розлявся в містах всієї Америки. Травмовані істеричними погрозами термоядерної війни і загальною атмосферою «полювання за відьмами», десятки тисяч молодих людей вибрали провідною зіркою девіз: «Бери від життя все, що можеш!» Заперечення всього і вся, такий собі «наївний нігілізм» став їхньою філософією.

Екстравагантність битників, їх зовнішній вигляд і поведінка шокували «респектабельне» американське суспільство. Але за анолітичність їм багато чого прощали. «Переказались!» — так коротко резюмували американські соціологи своє ставлення до битників.

Але чому все-таки хіпні живують наркотиками? Відчувається, що відповідь самих хіпні на це питання журналу неприємна: «Щоб потрапити в світ мрій і сповидінь від цього, набридлого нам суспільства». «Ю. С. ньюс» змушений навести й іншу залу одного з юнаків: «Я ненавиджу що божєвілюну війну у В'єтнамі! А це вже політика, як не прикрі такі обставини для журналу. Факти свідчать про те, що на відміну від битників значна частина хіпні бере участь в боротьбі за мир у В'єтнамі, за громадянські права негрів.

Правда, інколи їх протест набуває найближчих форм. Якось в Сан-Франціско збиралося декілька десятків тисяч хіпні, щоб «виявити любов до всього людства». Оточені тісним кільцем поліцейських, вони дружно вигукували: «Любов, любов, любов!» До в'єтнамі, що гинуть від американських бомб, і до поліцейських, що розганяли учасників «бі-на».

«Ю. С. ньюс» пише, що на цьому і на такому ж «бі-іні», що відбувся невдовзі в Нью-Йорку, панувала «карнавальна атмосфера». Гарний «карнавал», коли після нього санітар-

ні і поліцейські машини розвозили арештованих і побитих молодих людей. Для деякого з них предметний урок не пропав дарма. Через кілька днів в числі юнаків, що спаливали свої приміські помістки в армію, були і хіпні. Дійсно те, що більшість хіпні починає «ірозривати», і турбує якраз «пастирів» американської молоді. Ось чому «Ю. С. ньюс» задає запитання: як довго збереться це «затоплення», чи, бог дасть, на зміну йому прийде щось, хай це більше екстравагантне, та зате і більше безневинне?

Намагаючись докопатися до джерел руху хіпні, журнал звернувся до професора університету Південної Каліфорнії Вілсону Мієру. Вчений соціолог вважає, що хіпні — це «оскільки довгого і безтурботного дитинства, родюче, за його словами, проблему «принед-Запитали з цього приводу і юного хіпні.

«Справа в тому, — сказав він, — що наміч володіють ідеї, які не сприймаються офіційним суспільством. І це спричиняє нам неприємності. Тим паче, ми по-старому будемо прагнути до того, щоб залишитися самими собою. І ми хочемо, щоб суспільство звернуло на нас увагу». Здається, що в словах цього хіпні більше істини, ніж в розсудх каліфорнійського професора.

Б. ЛЕОНІДОВ.

КОВИНИ

ПРАЦЯ, лише праця, як цілюще джерело, була і є насущним хлібом, гордістю, окрасою людини. Ось чому так низько схиляємо чоло перед працюючими руками, перед силою і мудрістю тих, хто зводить сонячну будову майбутнього.

На Кіровоградщині вже стало традицією вшановувати людей праці.

Більше двадцяти років працювала дояркою в колгоспі імені Чкалова Крємгесівського району Євдокія Зіновівна Джулай. Чесно трудилася жінка, мала авторитет і славу серед односельчан. Та настав час іти на пенсію. Зібралися тоді в правлінні колгоспу односельчани, почали радитися,

притаманна, бодай, незначна жадоба почесної. Плодами своєї праці, своїм добрим неспокоєм вона зводить найвищі у світі постаменти. Ясна річ, що чуйне ставлення, загальна увага людей помножують сили того, кого вшановують, і сотень йому подібних.

Уславлення людини має своє глибоке коріння в усіх народних святах і обрядах. Тож недарма ми зараз відбудуємо такі обряди, як Івана Купала, новорічні посівання, проводи зими тощо. Вони по-справжньому поетичні, несуть в собі самобутню пісенність. Червоною ниткою проходить через відроджені обряди наша радянська дійсність.

— Якими слізьми полива-

минулої осені вони вперше організували (і не лише в райцентрі) нове свято «Здрастуй, осінь золота». Цей обряд символізує зустріч літа з осінню, славить високий урожай, заможне життя хліборобів.

Непогано налагоджено роботу по впровадженню нових свят і обрядів у Крємгесівському, Олександрійському, Добровіличівському та інших районах. Але, на жаль, і тут не завжди свята проходять вдало, а підчас — трафуретно, споглядално. Нам не раз доводилося вислуховувати таке:

- Були на весіллі?
- Та були...
- Ну і як?

Спочатку ходили до сільради, вислухали там довгі настановчі тиради, а тоді вже пішли гуляти на весілля по-справжньому.

Оце «гуляти весілля по-справжньому» містить в собі неабиякий смисл. Тут і народність обряду, і повна його песичність, і головне, театралізована традиційність, яка не терпить схоластичних виголошень. На превеликий жаль, останнім часом у нас народилося занадто вже багато святків, писаних у кабінетах. Істинно писаних, а не створених у гуцї народній.

Дехто намагається довести, що повний ритуал комсомольського - молодіжного весілля майже неможливо здійснити в клубі. Чому б це? Цюмо заперечує приклад доличан. Село Марфівка.

... З хлібом-сілля на вишваному рушнику виходять назустріч молодим весільний батько і мати. Галина Кучеренко і Пилип Мирончук низько вклоняються їм і всім присутнім, приймають дарунок. Маршем і щедрими оплесками зустрічає святковий зал вивуатців торжества, під ноги їм стеляться хвилі живих квітів. Починається урочиста реєстрація шлюбу.

Звичайно, ми зараз навели неповний виклад весільного обряду. Це лише якийсь відсоток гарного молодіжного свята в селі Марфівці. І їх чимало. Настали нові часи — народилися нові звичаї. Вони по-справжньому народні, бо їх безпосередній творець — наш сонячний час, наша дійсність. Вони славлять працюючі руки, вони ушлавляють тих, хто зводить світлу будову грядущого.

В. ЮР'ЄВ.

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

**ПОВІСТЬ
БАГРЯНОГО
ЛІТА**

ЗОСІМ недовго кіровоградці мали нагоду переглядати п'єсу Леоніда Юхвіда «Весілля в Малинівці». Виставу грали аматори самодіяльного народного музично-драматичного театру Бобринецького Будинку культури. Тоді було багато оплесків, квітів. І ось на екранах Кіровограда та області з'явився фільм з однойменною назвою юхвідівського твору. Як не дивно (щодо кіно) — знову залунали оплески.

Немає найменшої необхідності передавати сюжет фільму: він добре відомий і молодшому, і старшому поколінням. Але, як не є, кіно має більше можливостей, ніж театр, подати глядачеві перспективу здорового сприймання. Отже, фільм «Весілля в Малинівці» — не екранізація музичного спектаклю, того чи іншого театру, а новий твір. Драматург Леонід Юхвід написав спеціальний кіносценарій, а композитор Борис Олександров переглянув партитуру, переробив її для екрану. Вийшло гарне музичне полотно з гострим сюжетом, теплою народною гумору, високим романтизмом, не позбавленим прощливого лірицизму.

В степах України розгулює банда Грициана, проти якої виступає один із загонів Котовського. В боротьбі з білогвардійцями бере участь народ. Населення Малинівки (куди вриваються головорізи Грициана) всім серцем тягнеться до Радянської влади, допомагає своїм визволителям. Серйозна і глибока тема боротьби з білогвардійщиною вирішена авторами захоплююче і життєрадісно.

Хоч фільм віщому й гарний, не обійтися нам без зауважень. Адже відомо, що події, описані Л. Юхвідом в п'єсі, відбувалися в степах Кіровоградщини. Зокрема — в селах Верблюжці, Малинівці. Студія робила зйомки на Полтавщині, де багато перелісків, лугів, круч, що не є характерним для південно-схід-

ної сторони нашої області. Може, це зауваження й не суттєве. Автор сценарію, безперечно, узагалі не подій.

Постановку картини здійснила кіностудія «Ленфільм». Вдалий підбір талановитих артистів, організація масовок, панорамних зйомок, — як здорово допомогли розкрити внутрішній світ тогочасного українського села! Ось Яричка і Андрійко мильються одне одним біля розлогої верби, ось вони в степовому роздолі: цілує, щастя... Трудно вловити в музичних акордах гуготіння гармат, бо перед тобою — велике кохання. Або — картина зустрічі котовців з «жіночою гвардією» Малинівки! Гримлять закаблочки, дзвенить пісня, жарти, сміх. Немов над степами не летять кров, не цокотять кіпські підкови військових ескадронів. Та коли приходить ворог, малинівці не з меншим запалом виступають проти нього. Такий вже характер степовиків: веселим на весіллі бути, весело і щедрувати бити!

Яскраві, сповнені великої справи до життя, проходить перед нами образи Назара (артист В. Самойлов), Софії (артистка Л. Алфімова), Нечипора (артист В. Лебедєв), Яшка (артист М. Пуговкін) та багатьох інших. Справжні українські характери, створені кіноакторами, хвилюють, мають велике пізнавальне і виховне значення.

Е. БІЛАН,

Інженер Кіровоградського заводу радіовиробів.

**СЛІПІЙ
КОМПОЗИТОР**

Зграб став сліпим, коли йому минув рік. Його батько — тбілський маляр Арменак Паремунян і мати Офік весілля старалися скрасити життя сина. Коли хлопчикові минуло три роки, йому купили металофон — звичайну дитячу іграшку, що відтворює сім звуків. Несподівано хлопчина почав інтукувати на ньому благозвучні мелодії.

Через рік хлопчик почав грати на роялі. Нотний грамоти його навчала Тамара Гегучадзе. Такт за тактом за системою Брайля розчували вони все нові й нові твори. І от настала хвилюючий момент у житті хлопчика і його педагога: він дав свій перший концерт. Тепер він автор майже ста творів різних жанрів, учитися в Єреванській консерваторії.

Недавно 13-річний композитор повернувся з Одеси. Йому зробили чергову операцію. Хлопчик буде бачити — така остання думка спеціалістів.

(РАТАУ).

Кадр з фільму: Командир загону котовців Назар (арт. В. Самойлов).

**Джерела
мудрі**

ПІСЛЯ КІЛЬКОХ
ВІДРЯДЖЕНЬ

як ліпше провести Євдокію Зіновівну на заслужений відпочинок.

І ось прийшов довгожданий день. До клубу прийшли і старі, і юні. Всі хвилювались.

— Чули? Нашій Явдоці таке торжество!

А дід Матвій, попихкуючи люлькою, стояв біля входу в приміщення, мовчав і не міг не згадати минуле. Хто, хто, а він добре пам'ятав, як гнув спину в наймах, як за його чорну працю віддачував місцевий поміщик. Одержуй мізерні копійки — і йди на всі чотири сторони. А забракло сил — не проси хліба, помирай з голоду.

Перехопило у старого дух, коли він зайшов до клубу і сів на почесному місці, в перших рядах. На сцені в промінні електричних ламп — великий портрет Явдохи Джулай.

Хвилюється Євдокія Зіновівна, хоче слово сказати й не може.

— Люди добрі! А ви ще не забули, як після війни ми разом гіркою кривавицею поливали поле, як самим доводилося допомагати корівчинам тягнути плуга... Та й коси не цуралися ваші руки... Одного ніяк не можу врозуміти: чому лише мій портрет оце виставили на сцені...

Справді, людині, яка весь свій вік живе працюю, не

лися рекрутські путі-дороги, що по них гуркотіли повозки з новобранцями! Минув той час, прийшли великі зміни і в обряд проводів.

Чесно торік трудилася в Розумівці Олександрійського району комсомольці Іван Метельський, Дмитро Зименко та Іван Горобець. Минулої осені хлопці одержали повістки з військкомату, в яких повідомлялося, що вони призначені до лав Радянської Армії.

Дзвінками молодими голосами та веселими піснями наповнилися двори призванків. То прийшли їх друзі.

— Служіть вірно, сини, не осоромте честі хліборобської, беріть в своїх серцях любов до нейки-землі, — говорять за народним звичаєм ветеран колгоспу Дмитро Горобець...

Добре проходять вечори проводів у Радянську Армію і в клубах Гайворонського, Долинського, Новоархангельського, Голованівського районів.

Там, де культурміці, в тісному контакті з комсомольськими активістами, громадськістю, по-справжньому аболівають за відродження і створення нових обрядів, там і за церкву всі давно забули, там і молодь не цурається села. Взяти для прикладу Маловісківський район. Тут працівники районного Будинку культури, райкому комсомолу — справжні ентузіасти впровадження нових обрядів. Маловісківці першими в області провели новорічні посівання, свято сівача, день тваринника тощо. А

**КОХАТИ
НЕ РЕКОМЕНДОВАНО**

НА ТЕМИ МОРАЛІ

ВІН НЕ ПРИЙШОВ. Вчора. Сьогодні. Не вже щось скотілось?.. Віра тремтливою рукою тягнеться до телефонної трубки.

— Мені Валентина, будь ласка, — витиснула з самих грудей.

Впізнає голос його матері: — Дівчино, я давно тобі повторюю: не мороч йому голову! Він же днює і ночує над книжками. В нього ж сесія... І взагалі нема чого на щось розраховувати...

Болісно стискає уста, кидає трубку, не дослухавши. Аж тут дівчата:

— Твого лебедика бачили сьогодні на пляжі.

— Книжками обклався?..

— Не такий він. З тією, що колись в кінотеатр його запрошувала. Вона ж дитя має. А чоловік — в армії...

Руки припадають до грудей. І Віра тільки й вимовляє стривожено:

— Не може бути!..

Прийшла буди. Стала наподвір'ї. І знову зажурилась. І знову сльози. І ненароком терпкий спогад. Про першу зустріч з хлопцем. Про його перший лист. Про залицання.

Тоді взимку він чекав її біля прохідної, задивлявся на неї. Потім заходив в цех. Розхвилювано казав:

— Мені треба з тобою поговорити.

А вона:

— Про що?.. Мені ж двадцять п'ять. А тобі — двадцять минуло...

Приходив іще. Якось передав аркуш, вирваний недбало з цехового журналу. Там розгониисто написано:

«Віро! Я не збагну, чим видається твоє відношення до мене. Таке різке і нерозгадане. Мені здається, що з мого боку нічого такого не було, що могло б тебе заставити так зробити. Дати тобі клятву? Ти не повірши. І приходи ти заборонила. Віро, ти мені подобаєшся! Я цього не приховую, а іншим казати не збираюсь.

Тобі, може, здатись все це дитячістю. Та я іншого підходу не знайшов...»

Після листа — знову відвідини цеху. Потім зустріч на танцювальному майданчику. Він, врешті-решт, провів її додому. Раз. Вдруге. В недільний день приходив до її хати. Чекав. А коли не приходив, вона раптом відчула, що щось їй не вистачає. Вона бентежилася.

І ще зустрічі. В хуртовину. В ясні вечори. Стояв біля неї.

Притулявся грудьми, уривчато говорив:

— Ні, ні... Так більше не може тривати...

Подали заяву, щоб зареєструвати шлюб. То було 24 лютого, 26 березня мав бути радісний день, мало бути весілля. Вона чекала. Ввечері, коли він приходив до неї, повторювала:

— Чуєш, ти спішиш нині не лише до мене... До нас двох...

Опустив голову. Кашлянув у кулак. І мовчав. Мовчав довго-довго.

А вона чекала. Вона чекала весілля. І не дочекалась. Бо 10 березня він прийшов у світлий будинок, де з нею залишив заяву, і сказав:

— Шлюб не відбудеться... Я захворів... От і треба набратись сил...

— Налишть про це ось тут... Написав.

А коли дізналась про це вона, він заспокоював:

— Все буде добре. Почекаємо трошки... — Але ж...

— Що «але ж»? — кинув сердито. — Батько сказав: «Ні! І крапка...». Та й як ми можемо жити на мізерні копійки! Що то за сім'я буде?..

Вона плакала. Він мовчав. Лиш часом:

— Ти ж знаєш мого батька. Він і моєму старшому братові забороняв одружуватись. І мені сказав: «Зась! Ще рано. Ось будеш на четвертому курсі інституту, тоді можеш давати волю своїм почуттям...»

Витерла сльози. Суворо глянула на свого «нареченого».

— І ти згодився з ним?..

— А що?.. Він все може зробити...

Зітхнула. І пішла геть. А він за нею. Не оглядалась. А він толочив її сліди аж до порога.

— Ти зрозумій моє становище... Зітхнула. І пішла геть. А він за нею. Не оглядалась. А він толочив її сліди аж до порога.

— Але як же чекати?.. Я ж не сама... Чекала...

Чекала його наступного дня. А прийшла його мати. Не застала вдома своєї судженої невістки. Неньку її лиш побачила в кімнаті. Засмучену. Розтривожену. Бліду. Нахилилась до неї і одним духом випалила:

— Та бійся бога, жінко добра!.. Не ривня ж ви нам... Ми

люди інтелігентні. Маємо автомашину. Муж мій солідну посаду зайняв... А ви?.. Дочка твоя лічені папірці заробляє. А ти хто?

— Я прибиральниця в клубі, — відповіла спокійно.

— От і на тобі... Що ж це за родання буде?.. На сміх людям...

Невдовзі стрілася з Валентином. Він знову одвертався, почувши про відвідини матері. Казав:

— Я за батьків не відповідаю. Свою голову на в'язках маю.

— То що ж робитимемо? — Ждетимемо нагоди.

Ждала. Довго ждала. Вже й подруги в цеху лукаво цвірінькали:

— Ніяк не збагнемо тебе. Ти що вже одружилась, не покликавши нас на весілля?..

— Яке весілля? — густий рум'янець захлюпував лице. — Про що ви?..

— Та по тобі ж видно, Віронько... Ніяковіючи відповідала:

— Все буде добре. Будете ви на весіллі в мене.

— Оце інша річ... Ще спливило кілька тижнів. Вона сказала йому:

— Більше чекати не можна. Не хочу я людського поговору. — Гарзд. Чекай мене завтра. Домовимось про щось вже, — пробурмотів.

І ось вона сьогодні чекала. (Закінчення на 4-й стор.).

